

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 12C/258/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814206559
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Edita Kušnírová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2016:7814206559.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Editou Kušnírovou, v právnej veci žalobcu Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36 234 176, práv. zast. Advokátska kancelária Korytár s. r. o., so sídlom Trnava, Sladovnícka 13, IČO: 47 243 279, proti žalovanému A. E., Y.. XX. XX. XXXX, I. E. B.A., P. XXXX/XX, v konaní zastúpený ustanovenou opatrovníčkou, K.. Z. J.B., zamestnankyňou Okresného súdu Košice II., o zaplatenie 1.478,79 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 25,59 Eur, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

Náhradu trov konania účastníkom nepriznáva.

odôvodnenie:

Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 1.478,79 Eur, spolu s úrokom vo výške 26,52 % ročne zo sumy 870,15 Eur od 27. 06. 2014 do zaplatenia, ako aj náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že dňa 25. 07. 2008 uzavrel žalobca so žalovaným Úverovú zmluvu č. 5902021540, na základe ktorej bol dohodnutý úverový rámec 1.000,- Eur, za účelom kúpy veci, s možnosťou jeho navýšenia. Žalovaný sa zaviazal zaplatiť v pravidelných mesačných splátkach uvedený úver, ktorých počet, výška a termín splatnosti je určený v zmluve. Neoddeliteľnou súčasťou Úverovej zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky žalobcu (ďalej len „ÚP“), s ktorými bol žalovaný oboznámený. Žalovaný nedodržiaval platobnú disciplínu a v dohodnutej dobe úver nesplatil. Dňa 28. 08. 2012 bol žalovaný písomne vyzvaný na úhradu dlžnej sumy v lehote 15 dní od odoslania výzvy vo výške 1.077,52 Eur. Ku dňu podania žaloby, predstavuje dlh žalovaného sumu 1.478,79 Eur.

Keďže miesto pobytu žalovaného v priebehu konania nebolo možné zistiť, z toho dôvodu bola žalovanému ustanovená opatrovníčka pre konanie uznesením č. k. 12C/258/2014 - 60 zo dňa 10. 12. 2015 podľa ust. § 29 ods. 2,6 O. s. p.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s písomným vyjadrením žalobcu, výsluchom žalobcu, oboznámením sa s pripojenými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav.

Žalobca trval na podanej žalobe. Poukázal na to, že zároveň s podpisom úverovej zmluvy, zmluvné strany uzavreli aj zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru / ďalej len „RÚ“, tak ako je to uvedené na lícnej strane úverovej zmluvy pod písm. c.), a to všetko v rozsahu uvedenom na rube úverovej zmluvy a v ÚP. Maximálna čiastka, ktorú bol žalovaný oprávnený čerpať, bola daná nevyčerpaným zostatkom úverového rámca. Pri tomto type úveru išlo o obnoviteľnú finančnú rezervu. V zmysle zmluvy bola

žalovanému zaslaná úverová karta, spolu s Výzvou k jej aktivácii, Metodickou príručkou, neoddeliteľnou súčasťou ktorej bol aktuálny Sadzobník poplatkov a odmien. Výška úverového rámca bola 1.000,- Eur. Povinnosťou žalovaného bolo splácať čerpaný úver vždy k 20. dňu v mesiaci s tým, že prvá splátka mala byť zaplatená 20. dňa kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu RÚ. K poskytnutiu RÚ došlo dňa 09. 04. 2009, prvá splátka bola splatná dňom 20. 05. 2009. Výšku RPMN nie je možné pri RÚ určiť, nakoľko sa úver čerpá a následne dopĺňa, čím sa menia údaje relevantné pre jej výpočet. Špecifikácia poplatkov a výška úrokovej sadzby bola konkrétne stanovená v Sadzobníku poplatkov a odmien, ktorý bol súčasťou Metodickéj príručky. Zo splátkového kalendára vyplynulo, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním úveru a bol povinný čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti, a to v prípade omeškania so zaplatením aspoň dvoch splátok. Splatnosť nastala dňom 28. 08. 2012. Žalovanú sumu 1.478,79 Eur tvorila istina bez úrokov vo výške 870,15 Eur, úrok vo výške 569,37 Eur, zmluvná pokuta vo výške 8 % z dlžnej čiastky v sume 22,40 Eur, úrok z omeškania do zosplatnenia vo výške 6,44 Eur a poplatok za výpis z účtu 10,43 Eur. Žalobca si v rámci uplatneného nároku uplatnil aj úrok vo výške 26,52 % ročne zo sumy 870,15 Eur za čas od 27. 06. 2014 do zaplatenia. Nejednalo sa o úrok z omeškania, ale o úrok z poskytnutého úveru, ktorý bol dohodnutý v Sadzobníku poplatkov a odmien. K uvedenému vyjadreniu žalobca predložil súdu Príručku pre držiteľa karty. Žalobca vyslovil presvedčenie, že uzavretá úverová zmluva rešpektovala ust. § 53 Občianskeho zákonníka, ustanovenia Zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a neobsahovala žiadne neprijateľné podmienky, ktoré by spôsobovali značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán.

Ustanovená opatrovníčka sa k žalobe nevyjadrila, nenavrholo doplnenie dokazovania, z toho dôvodu súd postupoval podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p.

Z Úverovej zmluvy č. 3807195009 vyplynulo, že bola uzavretá medzi žalobcom a žalovaným ako fyzickou osobou - nepodnikateľom, dňa 25. 07. 2008. Účelom úveru bolo poskytnutie peňažných prostriedkov na financovanie tovaru - plazmový TV + multifunkčné zariadenie zn. Panasonic, predajná cena ktorej bola 30.980,- Sk (1.028,35 Eur). V hotovosti bola zaplatená suma 9.294,- Sk (308,50 Eur). V úverovej zmluve sa nevyskytoval žiadny text, ktorý by mal súvisieť s uzavretím zmluvy o RÚ. Úprava zmluvy o poskytnutí RÚ I. je uvedená len v ÚP spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., v Hlave 8.

Z ÚP spoločnosti Home Credit Slovakia, a. s., v zmysle Hlavy 3 vyplynulo, že úver poskytne spoločnosť klientovi za účelom kúpy ceny alebo úhrady ceny za službu alebo bez stanoveného účelu. Uvedené sa však vyslovene vzťahuje k pôvodne uzavretej Zmluve o úvere na kúpu tovaru, ktorá bola riadne splatená. V danom prípade sa však uplatňuje nárok z RÚ. RÚ je upravený v Hlave 8, pričom z § 3 uvedenej Hlavy vyplynulo, že zmluva o RÚ I. sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov. Z § 1 vyplynulo, že zmluvné strany sa popri úverovej zmluve dohodli aj na uzatvorení zmluvy o poskytnutí RÚ. V tomto prípade je nutné konštatovať, že úprava RÚ v Hlave 8 je zapracovaná do takmer nečitateľných ÚP, ktoré sú písané minimalizovaným písmom a v prípade ktorých nebolo preukázané, že by boli skutočne doručované spolu s úverovou zmluvou. I napriek tomu, že žalobca uviedol v žalobe úverovú zmluvu č. 5902021540, na základe ktorej mal byť zrejme poskytnutý RÚ, takáto zmluva počas celého konania nebola predložená.

Zo splátkového kalendára k číslu zmluvy 5902021540, vystaveného na meno žalovaného, bolo zistené, že žalovaný čerpal peňažné prostriedky od 09. 04. 2009 formou výberov, do 13. 06. 2011. Do uvedeného obdobia boli priebežne poskytované aj splátky, úhrada splátok nie je evidovaná od 20. 10. 2011, v dôsledku čoho bol dlh zosplatnený 28. 08. 2012. Celkove vyčerpal žalovaný sumu 1.398,60 Eur a zaplatil na úver sumu 1.373,01 Eur.

Do spisu bol založený výpis z účtu za mesiac apríl 2009, tzn. prvý výpis, v ktorom bola uvedená mesačná splátka 40,- Eur, splatnosť splátky do 20. 05. 2009, kreditný limit 1.000,- Eur, suma na čerpanie k 30. 04. 2009 vo výške 4,40 Eur.

Listom zo dňa 28. 08. 2012 bol žalovaný vyzvaný k splateniu úveru vo výške 1 077,52 Eur, v lehote do 15 dní od odoslania výzvy. Súčasne mu bolo oznámené, že v prípade neuhradenia horeuvedenej pohľadávky, bude pohľadávka vymáhaná súdnou cestou, alebo v rozhodcovskom konaní.

V zmysle ust. § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), účinného v čase od prvého čerpania RÚ, od 09. 04. 2009, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa odseku 3 uvedeného ustanovenia, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa odseku 4 uvedeného ustanovenia, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ust. § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z., zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Podľa ust. § 451 ods. 1 OZ, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa ust. 457 OZ, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi účastníkmi konania bola uzavretá úverová zmluva zo dňa 25. 07. 2008 na financovanie kúpy tovaru. Žalobca si však uplatňoval nárok z titulu nie úverovej zmluvy č. 3807195009, ale na základe Zmluvy o poskytnutí RÚ č. 5902021540, ktoré číslo zmluvy vyplynulo výlučne len zo splátkového kalendára. Žiadna zmluva pripojená nebola a nebola súčasťou ani úverovej zmluvy č. 3807195009. RÚ bol upravený výlučne v Hlave 8 ÚP. Do konania neboli pripojené žiadne relevantné doklady, ktoré by preukazovali súčasné doručenie úverovej zmluvy, ako aj ÚP. Z dokazovania bolo zistené, že žalovanému bola nepochybne doručená úverová karta, ktorá mu umožnila čerpanie peňažných prostriedkov po jej aktivácii. Dokazovaním bolo tiež preukázané, že prostredníctvom karty čerpal žalovaný peňažné prostriedky formou výberov z bankomatov, prípadne platbou. Za akých podmienok však mal žalovaný úver splácať, tzn. aká bude výška úroku z úveru, výška splátok, zloženie splátok, výška RPMN (ročná priemerná miera nákladov), to nevyplynulo ani z ÚP a už vôbec nie z úverovej zmluvy, ktorá nebola písomne vyhotovená a podpísaná účastníkmi tohto záväzkového vzťahu.

Dojednanie o zmluvnej pokute sa v danom prípade viazalo podľa uplatneného nároku na zmluvu o RÚ. Zmluvná pokuta musí byť dojednaná v súlade s ust. § 544 ods. 1,2 OZ, predovšetkým musí mať písomnú formu, okrem ďalších náležitostí. V konaní súdu nebola predložená zmluva o RÚ, ktorá by obsahovala dojednania o zmluvnej pokute a bola riadne podpísaná účastníkmi konania. Aj za predpokladu, že by zmluva o RÚ bola riadne uzavretá, nie je možné akceptovať dojednanie o zmluvnej pokute odkazom na ÚP.

Podľa názoru súdu, v tomto prípade nie je možné bez ďalšieho akceptovať úverové podmienky ako súčasť úverovej zmluvy, s poukazom na to, že len podľa ust. § 273 ods. 1 Obchodného zákonníka (ObZ), časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky (VOP), vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami, alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcej zmluvu známe a priložené. Úprava v Občianskom zákonníku podobné ustanovenie ako je v ust. § 273 ods. 1, neobsahuje. Pokiaľ mienil veriteľ dosiahnuť, aby bola zmluva o RÚ platne uzavretá, mal individuálne dojednať podmienky tejto zmluvy. Mohol tak urobiť aj prostredníctvom podmienok obsiahnutých v ÚP, avšak tieto mali byť riadne oboznámené a na znak súhlasu s týmito podmienkami zmluvy o RÚ, mal žalovaný podpísať aj túto časť dojednania osobitne. Zmluva o RÚ totiž bola ďalšou zmluvou, a nebolo ju možné podradiť pod text úverovej zmluvy uzavretej dňa 25. 07. 2008, kde neexistovala žiadna zmienka o existencii takejto zmluvy. Za daného stavu nie je možné považovať zmluvu o RÚ za platne uzavretú, vzhľadom na absenciu jej písomnej formy. To, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, v tomto prípade zmluva o RÚ, musí mať písomnú formu, je nesporné aj zo znenia ust. § 4 ods. 1 Zákona č. 258/2001 Z. z. Nedostatok tejto písomnej formy znamená neplatnosť zmluvy.

Súd je toho názoru, že uvedená zmluva je neplatná, z čoho vyplýva povinnosť žalovaného v súlade ust. § 451 ods. 1 a § 457 OZ, vydať bezdôvodné obohatenie získané plnením z neplatnej zmluvy. Z neplatnej zmluvy je totiž každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo na základe nej dostal. Povinnosť je vzájomná. V danom prípade žalobca poskytol peňažné prostriedky žalovanému, ktorý ich vyčerpal do výšky sumy 1.398,60 Eur. Žalovaný vrátil z tejto sumy žalobcovi sumu 1.373,01 Eur. Rozdiel medzi týmito sumami vo výške 25,59 Eur tvorí bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného na úkor žalobcu, ktoré je žalovaný povinný vydať.

Zhodnotením vykonaného dokazovania súd priznal žalobcovi z titulu vydania bezdôvodného obohatenia len istinu vo výške 25,59 Eur, keďže žalobca si neuplatnil úrok z omeškania. Žalobca si uplatňoval len zmluvný úrok z úveru vo výške 26,52 %, ktorý súd nepriznal s poukazom na vyššie uvedené odôvodnenie, keďže nebola predložená žiadna zmluva o poskytnutí RÚ, ktorá by obsahovala dohodu o zmluvnom úroku. Pokiaľ takýto zmluvný úrok podľa vyjadrenia žalobcu mal byť obsiahnutý v Metodickej príručke, súd takýto úrok nepriznal, pretože žalobca nepreukázal, že by predtým ako boli poskytnuté peňažné príručky, bola táto Metodická príručka oznamovaná žalovanému. Z týchto dôvodov súd priznal výlučne vyššie uvedenú istinu a vo zvyšujúcej časti súd žalobu zamietol ako nedôvodnú, z vyššie uvedených dôvodov.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo.

Obaja účastníci konania mali len čiastočný úspech, v danom prípade žalobca do výšky 0,02 % a žalovaný vo výške 99,98 %. Konečný úspech v konaní mal žalovaný v rozsahu 99,96%, ktorému nevznikli žiadne trovy konania. Z týchto dôvodov súd nepriznal žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie, v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom tunajšieho súdu.

Podľa ust. § 205 ods. 1,2 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.